

DORADZTWO
PODATKOWE

Ograniczenie nadużyć w podatku VAT – zamiary i rzeczywiste działania

Tomasz Michalik

Warszawa, 18 lutego 2016 r.

DORADZTWO
PODATKOWE

KANCELARIA
PRAWNA

BUSINESS
CONSULTING

FINANCE
& ACCOUNTING
SOLUTIONS

OUTSOURCING

AUDYT

AKADEMIA
BIZNESU

Dotychczasowe działania Komisji Europejskiej

Plany i zamiary Komisji Europejskiej

Przykładowe rozwiązania wprowadzone przez poszczególne państwa członkowskie UE

Luka w podatku VAT nie zmniejsza się znacząco w skali UE - raport Komisji Europejskiej dotyczący 2013 r:

- w całej UE różnica pomiędzy zebranymi a spodziewanymi wpływami z podatku VAT wyniosła 168 mld EUR
- stanowi to 15,2% kwoty, która mogłaby wpłynąć, gdyby ograniczyć oszustwa i nadużycia ale także – gdyby system został uproszczony
- Polska wypadła gorzej - strata przeszło 10,1 mld EUR (26,7% spodziewanych wpływów), w gorszej sytuacji np. Włochy, Grecja i Rumunia
- Konieczność zachowania równowagi między:
 - (i) zapewnieniem właściwych wpływów budżetowych a
 - (ii) zachowaniem standardowych wolności będących fundamentem Unii Europejskiej

Cel – ograniczenie wyłączeń w towarowym obrocie wewnątrzspółnotowym

5 rozważanych modeli:

1. opodatkowanie dostaw wewnątrzspółnotowych w kraju dostawy
 - dostawy rozliczane przez dostawcę w państwie, do którego towary zostały dostarczone z zastosowaniem „punktu kompleksowego obsługi” – one stop shop
2. opodatkowanie dostaw wewnątrzspółnotowych w kraju siedziby nabywcy
 - dostawy rozliczane przez dostawcę w państwie, w którym ma siedzibę nabywca (miejsce dostawy towarów nie miałyby znaczenia) z zastosowaniem „punktu kompleksowego obsługi” – one stop shop

3. zastosowanie mechanizmu odwrotnego obciążenia w kraju siedziby nabywcy
 - dostawa podlegałaby rozliczeniu w kraju siedziby nabywcy
 - obowiązek rozliczenia spoczywałby na nabywcy (analogicznie jak ma to miejsce obecnie w przypadku świadczenia usług)
4. zastosowanie mechanizmu odwrotnego obciążenia w kraju dostawy
 - dostawa podlegałaby rozliczeniu w kraju, do którego zostałyby dostarczone towary
 - obowiązek rozliczenia spoczywałby na nabywcy
5. zachowanie status quo przy wprowadzeniu dodatkowych ułatwień
 - przede wszystkim w zakresie składów konsygnacyjnych
 - reguły dotyczące rozliczania transakcji łańcuchowych
 - dowody potwierdzające przemieszczenie towarów

- Jednolita standardowa deklaracja VAT
- Rozszerzenie konstrukcji One Stop Shop
- Poszerzenie zakresu informacji, do których państwa członkowskie miałyby zautomatyzowany dostęp
- Rozszerzenie zakresu transakcji, w odniesieniu do których miałyby zastosowanie opcjonalne odwrotne obciążenie
- Poszerzenie zakresu transakcji objętych Mechanizmem Szybkiego Reagowania
- Stworzenie oficjalnego portalu zawierającego zestaw podstawowych wymogów administracyjnych we wszystkich państwach członkowskich
- Transgraniczne kontrole

- **Wprowadzenie powszechnie obowiązującego mechanizmu odwrotnego obciążenia w transakcjach krajowych (wspierana przez rosnącą grupę państw)**

Plusy

- Ograniczenie ryzyka „znikającego podatnika”

Minusy

- Nie eliminuje oszustw podatkowych w zakresie B2C
- Ryzyko korzystania z cudzego numeru VAT
- Ryzyko migracji „znikających podmiotów” do państwa, które nie wprowadziło mechanizmu odwrotnego obciążenia
- Przejściowe ograniczenie wpływów po stronie administracji podatkowej
- Dodatkowe obowiązki po stronie podatników i administracji publicznej
 - Konieczność weryfikacji czy nabywca jest podatnikiem podatku VAT
 - Raportowanie transakcji w celu weryfikacji czy podatek VAT został rozliczony przez nabywcę
 - Wprowadzenie mechanizmów kontrolnych

Certyfikowane aplikacje do wystawiania faktur – od listopada 2013 r.

- Organy podatkowe badają i certyfikują stosowane aplikacje

Centralna baza faktur

- Podatnicy zobowiązani raportować w czasie rzeczywistym wystawiane faktury
- Obowiązek wystawiania faktur do wszystkich opodatkowanych transakcji
- Loteria i możliwość odliczenia 15% zapłaconego w VAT w rozliczeniu za PIT (do 250 EUR) – zachęta dla konsumentów do kontrolowania biznesu (w roku 2014 dwa miliony osób dokonało takiego odliczenia)

Władze portugalskie uznają oficjalnie, że baza jest dużym sukcesem bo znacząco zmniejszyła szacowany poziom nadużyć. Podkreśla się, że kluczowym czynnikiem sukcesu była **efektywna komunikacja i ścisła współpraca** ze wszystkimi zainteresowanymi stronami

- Od początku 2013 roku podatnicy muszą zgłosić używane przez nich rachunki bankowe administracji podatkowej; na stronach administracji podatkowej znajduje się rejestr podatników i zgłoszonych rachunków
- Adres strony internetowej, na której można zweryfikować kontrahenta, podając jego numer VAT:

<http://adisreg.mfcr.cz/adistc/DphReg>

- Jeżeli płatność za fakturę zostanie dokonana na innych rachunek (nieopublikowany na stronie administracji podatkowej) wówczas nabywca ponosi ryzyko odpowiedzialności za nierozliczony VAT
- Można się od tego uchylić jeżeli wpłaci kwotę VAT bezpośrednio na rachunek urzędu skarbowego
- Rejestr podatników VAT zawiera informację czy dany podatnik jest rzetelny czy nie

- Zmiany wprowadzone od lutego 2015 w zakresie procedury rejestracji podmiotu dla celów VAT
- Wszechstronna i wielopłaszczyznowa weryfikacja wnioskodawcy i jego zamierzeń biznesowych prowadzona przez organy podatkowe w celu **oszacowania ryzyka** prowadzonej przez wnioskodawcę działalności

W praktyce organy podatkowe weryfikują m.in.:

- kraj pochodzenia członków zarządu i wspólników (EU, non-EU);
- rzeczywistą możliwość wykonywania wskazanej działalności w siedzibie rejestrowej podmiotu (na przykład spółka nie przejdzie pomyślnie rejestracji, jeśli jej przedmiotem działalności jest import-eksport maszyn a jako siedzibę rejestrową wynajęła biuro w wieżowcu);
- inne kryteria „uwiarygodniające” np. fakt zatrudniania pracowników

System Kontroli Przewozu Towarów Transportem Drogowym (EKAER)
obowiązuje od stycznia 2015 r.

- Elektroniczny system kontroli przewozu transportem drogowym towarów objętych podatkiem VAT
- **Obejmuje przewóz objęty opłatą drogową wszystkich towarów** zarówno przywożonych i wywożonych z Węgier, jak i przewozy krajowe, niebędące przewozami na rzecz konsumenta ostatecznego
- Każdy tego typu transport może się odbywać tylko po zgłoszeniu go do odpowiedniego Urzędu Skarbowego (NAV) i **otrzymaniu jego numeru rejestracji** przez:
 - odbiorcę, czyli zamawiający podmiot z siedzibą na Węgrzech (w przypadku przywozu na Węgry),
 - nadawcę, czyli wysyłający podmiot z siedzibą na Węgrzech (w przypadku wywozu),
 - wysyłającego w przypadku przewozów krajowych
- W razie braku rejestracji w EKAER przewożony towar będzie uznany za nieposiadający w pełni udokumentowanego miejsca pochodzenia **Zarządca systemu EKAER od 2 marca 2015 r. może naliczać grzywny (do 40% wartości towaru) lub ewentualnie zatrzymać (i zniszczyć) towar.**

Podział płatności (split payment) – styczeń 2015 r.

➤ Przyczyna wprowadzenia:

Włochy wykryły znaczne uchylanie się od opodatkowania w odniesieniu do dostaw towarów i usług dla organów publicznych. W przypadku takich dostaw organ publiczny płaci podatek VAT dostawcy, który jest, co do zasady, zobowiązany do odprowadzenia tego podatku do administracji podatkowej.

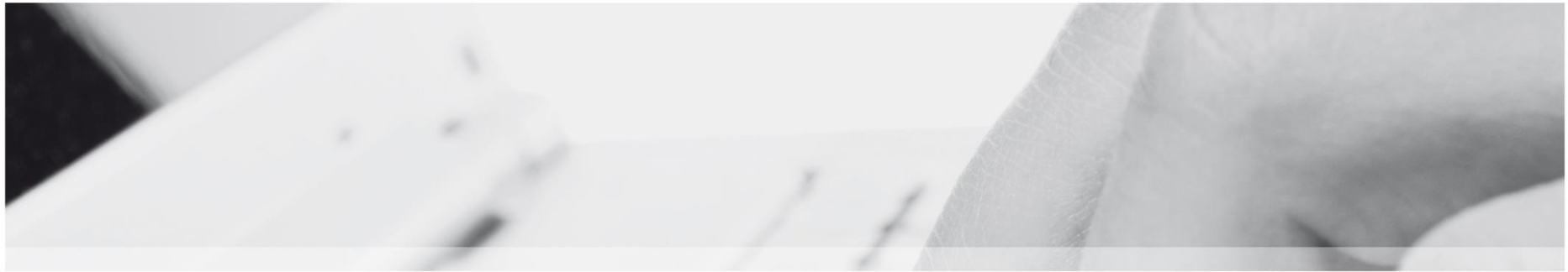
Włochy wskazały jednak, że znaczna liczba przedsiębiorstw handlowych uchyla się od opodatkowania, nie odprowadzając podatku VAT do organów podatkowych.

- Decyzja wykonawcza Rady 2015/1401 z 14.07.2015 w sprawie upoważnienia Włoch do wprowadzenia szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 206 oraz art. 226 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej
- Decyzja stosowana do 31.12.2017 r.

Podział płatności (split payment) – styczeń 2015 r.

- Wprowadzony mechanizm jest stosowany w sektorze publicznym:
 - Podmioty sektora publicznego (np. uniwersytety, szpitale) regulują faktury od swoich dostawców w kwocie netto.
 - Należna kwota VAT jest odprowadzana bezpośrednio do urzędu skarbowego na ustalony rachunek bankowy
 - Na fakturze od dostawcy widnieje adnotacja, że podatek VAT musi być wpłacony na odrębny i zablokowany rachunek bankowy administracji podatkowej
 - Mechanizm stosowany niezależnie od tego czy podmiot sektora publicznego prowadzi komercyjną działalność czy działa wyłącznie jako instytucja publiczna
- Skutek: problemy z płynnością u podmiotów realizujących dostawy na rzecz organów publicznych (np. szpitali) – wykazują oni wysokie nadwyżki VAT naliczonego nad należnym

- Elektroniczne przesyłanie informacji o wystawianych, otrzymywanych fakturach w czasie rzeczywistym (według planów co 4 dni od daty wystawienia/otrzymania) – system SII (Suministro Inmediato de Información)
- System miałby dotyczyć m.in. dużych przedsiębiorstw (obróć powyżej 6 mln EUR rocznie) lub grup VAT – ok 62 tys. podmiotów
- System ma być stosowany od 1 stycznia 2017 r.
- Wraz z wejściem w życie zmianie ulegnie termin składania deklaracji – będą one składane do 30. dnia następnego miesiąca (obecnie są składane do 20. dnia)

DORADZTWO
PODATKOWE

KONTAKT

Tomasz Michalik, tel. (22) 322 68 88, Tomasz.Michalik@mddp.pl

Mokotowska Square
ul. Mokotowska 49, 00-542 Warszawa
tel. (+48 22) 322 68 88 | fax (+48 22) 322 68 89
e-mail: biuro@mddp.pl | www.mddp.pl

